

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 4 Δεκεμβρίου 2019

Δημοσιονομική διακυβέρνηση της ΕΕ: οι απαιτήσεις για τα κράτη μέλη πρέπει να ενισχυθούν περαιτέρω όπως και η παρακολούθησή τους, δηλώνουν οι ελεγκτές

Η ΕΕ πρέπει να ενισχύσει περαιτέρω τις νομικές απαιτήσεις που διέπουν τα εθνικά δημοσιονομικά πλαίσια και να παρακολουθεί καλύτερα τον τρόπο με τον οποίο υλοποιούνται στα κράτη μέλη, σύμφωνα με νέα έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ). Οι απαιτήσεις αυτές είναι, από πολλές απόψεις, ηπιότερες από τα διεθνή πρότυπα. Επίσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαθέτει μέχρι στιγμής μόνο περιορισμένη γνώση για το κατά πόσον οι χώρες εφαρμόζουν τα εν λόγω πρότυπα σωστά. Οι ελεγκτές προειδοποιούν επίσης, αφενός, για τον κίνδυνο ασυνέπειας μεταξύ των αξιολογήσεων της Επιτροπής και εκείνων των ανεξάρτητων δημοσιονομικών οργάνων όσον αφορά τη συμμόρφωση των κρατών μελών με τους δημοσιονομικούς κανόνες της ΕΕ, καθώς και, αφετέρου, για τον κίνδυνο της περιορισμένης αποτελεσματικότητας του Ευρωπαϊκού Δημοσιονομικού Συμβουλίου, λόγω του ότι δεν είναι πλήρως ανεξάρτητο από την Επιτροπή.

Προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα βαθύτερα αίτια της χρηματοπιστωτικής κρίσης και να βελτιωθεί η δημοσιονομική διακυβέρνηση, ιδίως στη ζώνη του ευρώ, η Επιτροπή επιδίωξε να συμπληρώσει το δημοσιονομικό πλαίσιο της ΕΕ με δεσμευτικές εθνικές διατάξεις. Μεταξύ άλλων, απαιτούσε από τα κράτη μέλη να συγκροτήσουν ανεξάρτητα δημοσιονομικά όργανα (ΑΔΟ), να θεσπίσουν εθνικούς δημοσιονομικούς κανόνες, καθώς και πολυετή δημοσιονομικά πλαίσια. Οι ελεγκτές εξέτασαν κατά πόσον οι απαιτήσεις της ΕΕ ενίσχυσαν τα εθνικά δημοσιονομικά πλαίσια και αν η Επιτροπή αξιολόγησε τον τρόπο με τον οποίο τα εφάρμοσαν τα κράτη μέλη.

«Η νομοθετική δράση της ΕΕ έδωσε ώθηση για να ενισχυθεί ο τρόπος με τον οποίο τα κράτη μέλη ασκούν τη δημοσιονομική πολιτική τους» δήλωσε ο Mihails Kozlons, Μέλος του ΕΕΣ και αρμόδιος για την έκθεση. «Ωστόσο, το νομικό πλαίσιο της ΕΕ που διέπει τα εθνικά δημοσιονομικά πλαίσια είναι κατακερματισμένο και επιδέχεται βελτιώσεις.»

Ο αριθμός των εθνικών δημοσιονομικών κανόνων και των ΑΔΟ αυξήθηκε σημαντικά κατόπιν της πρώτης οδηγίας της ΕΕ το 2011, με την οποία καθορίζονται ελάχιστες προϋποθέσεις για τα δημοσιονομικά πλαίσια των κρατών μελών. Ωστόσο, οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι σειρά

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της ειδικής έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

απαιτήσεων υπολείπονται των προτύπων και των βέλτιστων πρακτικών που ορίζονται από το ΔΝΤ και τον ΟΟΣΑ, συγκεκριμένα όσον αφορά τα μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά πλαίσια και τα ανεξάρτητα δημοσιονομικά όργανα. Σε περίπτωση που εγκριθεί η προταθείσα το 2017 νέα οδηγία της ΕΕ θα αποκαθίσταντο πολλές από τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν, όχι όμως όλες. Χαρακτηριστικό παράδειγμα που προέβλεψαν οι ελεγκτές ήταν αυτό του μηχανισμού διόρθωσης: δεν έχουν ακόμη αποσαφηνιστεί οι συνθήκες υπό τις οποίες ενεργοποιείται.

Η Επιτροπή σημείωσε, για διάφορους λόγους αλλά και εξαιτίας παραγόντων που εκφεύγουν του ελέγχου της, καθυστερήσεις κατά την επαλήθευση του κατά πόσον η εθνική νομοθεσία συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις της ΕΕ. Επιπλέον, οι αξιολογήσεις της σχετικά με την εφαρμογή των απαιτήσεων αυτών από τα κράτη μέλη είτε δεν έχουν ακόμη πραγματοποιηθεί είτε διεξήχθησαν σε τόσο πρώιμο στάδιο ώστε έχουν περιορισμένη ενημερωτική αξία, δηλώνουν οι ελεγκτές. Επί του παρόντος, η παρακολούθηση της Επιτροπής βασίζεται στις πληροφορίες που παρέχουν τα κράτη μέλη, οι οποίες εστιάζουν κυρίως στο θεσμικό πλαίσιο και όχι στη λειτουργία των δημοσιονομικών πλαισίων στην πράξη.

Κάθε ΑΔΟ επαληθεύει τη συμμόρφωση της χώρας του με τους εθνικούς δημοσιονομικούς κανόνες, ενώ ορισμένα εξ αυτών επαληθεύουν επίσης τη συμμόρφωση με τους δημοσιονομικούς κανόνες της ΕΕ. Στη δεύτερη αυτή περίπτωση, υπήρξαν φορές που η Επιτροπή και οι ΑΔΟ κατέληξαν σε διαφορετικά συμπεράσματα. Ένας λόγος για αυτό είναι ότι η Επιτροπή μπορεί να κάνει χρήση της διακριτικής ευχέρειάς της και να κάνει δεκτές τις «εξαιρετικές περιστάσεις» ως αιτιολογία για την ελάφρυνση των απαιτήσεων προσαρμογής των χωρών που δεν έχουν ακόμη επιτύχει τους μεσοπρόθεσμους δημοσιονομικούς στόχους τους.

Η έκθεση τονίζει ότι η σύσταση του Ευρωπαϊκού Δημοσιονομικού Συμβουλίου – επιφορτισμένου να αξιολογήσει το δημοσιονομικό πλαίσιο της ΕΕ, καθώς και κατά πόσον ο δημοσιονομικός προσανατολισμός είναι κατάλληλος στη ζώνη του ευρώ και σε εθνικό επίπεδο – ήταν ένα καλό βήμα. Ωστόσο, υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης όσον αφορά τον ρόλο και την ανεξαρτησία του. Το συμβούλιο λειτουργεί επί του παρόντος ως συμβουλευτικό όργανο της Επιτροπής, και η τελευταία, εφόσον δεν δεσμεύεται από την αρχή της «συμμόρφωσης ή αιτιολόγησης», δύναται να παραβλέπει τις προτάσεις και τις συστάσεις του, χωρίς να χρειάζεται να προβάλλει οποιονδήποτε λόγο ή κατάλληλη αιτιολόγηση.

Οι ελεγκτές συνιστούν στην Επιτροπή τα εξής:

- να επανεξετάσει τις απαιτήσεις που προβλέπονται σε επίπεδο ΕΕ για τα εθνικά δημοσιονομικά πλαίσια και να συνεκτιμήσει τα διεθνή πρότυπα και βέλτιστες πρακτικές·
- να ενισχύσει τη βεβαιότητα όσον αφορά τη λειτουργία των δημοσιονομικών πλαισίων·
- να βελτιώσει τη συνεργασία με τα ΑΔΟ προκειμένου να μειωθούν στο ελάχιστο οι αποκλίσεις μεταξύ των αξιολογήσεων της συμμόρφωσης·
- να ενισχύσει το Ευρωπαϊκό Δημοσιονομικό Συμβούλιο.

Σημείωμα προς τους συντάκτες

Τα κράτη μέλη διατηρούν μεν την κυριαρχία τους σε σχέση με τις δημοσιονομικές πολιτικές, χρειάζεται ωστόσο συντονισμός των πολιτικών ώστε να αποφεύγονται οι αρνητικές δευτερογενείς συνέπειες και οι απειλές για τη νομισματική σταθερότητα στη ζώνη του ευρώ. Η

Επιτροπή αξιολογεί τη συμμόρφωση των σχεδίων των δημοσιονομικών προγραμμάτων και των προγραμμάτων σταθερότητας ή σύγκλισης των κρατών μελών με τους δημοσιονομικούς κανόνες της ΕΕ.

Τα εθνικά δημοσιονομικά πλαίσια συνιστούν το σύνολο ρυθμίσεων, διαδικασιών, κανόνων και θεσμικών οργάνων που αποτελούν τη βάση για την άσκηση της δημοσιονομικής πολιτικής, περιλαμβανομένων στατιστικών, προβλέψεων, της ετήσιας κατάρτισης του προϋπολογισμού, μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών πλαισίων, ΑΔΟ, δημοσιονομικών κανόνων και του μηχανισμού διόρθωσης.

Η ειδική έκθεση αριθ. 22/2019 με τίτλο «Απαιτήσεις της ΕΕ για τα εθνικά δημοσιονομικά πλαίσια: ανάγκη για περαιτέρω ενίσχυσή τους και για καλύτερη παρακολούθηση της εφαρμογής τους» είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του ΕΕΣ (eca.europa.eu) σε 23 γλώσσες της ΕΕ. Στο παρελθόν, το ΕΕΣ εξέτασε το διορθωτικό και το προληπτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, καθώς και τη διαδικασία μακροοικονομικών ανισορροπιών.

Υπεύθυνος επικοινωνίας με τον Τύπο για τη συγκεκριμένη έκθεση

Damijan Fišer – E: damijan.fiser@eca.europa.eu

Τηλ.: (+352) 4398 45510 / κιν. τηλ. (+352) 621 552 224